

Halvårsrapport 2018

PenSam Holding A/S | CVR-nr. 12 62 95 32 | Hjemsted Farum

PenSam

Indholdsfortegnelse

PenSam gruppen	2
Ledelsesberetning	4
Halvårsregnskabet	
Ledelsespåtegning	7
Resultatopgørelse	8
Balance	10
Egenkapitalopgørelse	12
Noter	13

PenSam gruppen

PenSam gruppen's kerneforretning er at levere arbejdsmarkedspensioner til FOA's faggrupper. Det gælder lønmodtagere, der udfører kerneopgaver i det danske velfærdssamfund, primært i kommuner, men også i regioner og i private virksomheder. Derudover tilbyder PenSam supplerende bank- og forsikringsprodukter til vores pensionskunder og deres familier.

PenSam gruppen omfatter PenSam holding koncernen og Pensionskassen PenSam.

Pensionsforretningen

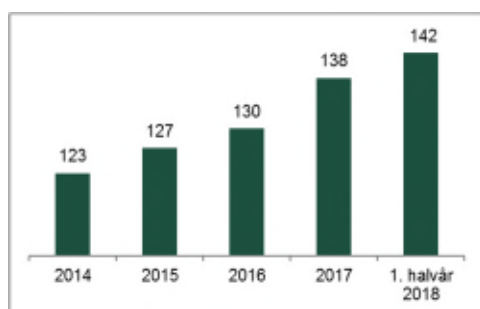
Ved udgangen af 1. halvår 2018 havde 417.000 danskere en arbejdsmarkedspension i PenSam Liv og Pensionskassen PenSam. Alle indbetalinger foretages til PenSam Liv, mens Pensionskassen er en afviklingskasse, hvor der ikke er optaget nye medlemmer siden 1990, ligesom alle indbetalinger ophørte. 90% af pensionskassens medlemmer har derfor i dag tillige en pensionsordning i PenSam Liv.

Præmieindtægterne udgør 2.797 mio. kr. i første halvår 2018, hvilket som forventet er på samme niveau som sidste år.

Udbetalte pensionsydelse udgør 1.611 mio. kr., hvilket ligeledes er på samme niveau som samme periode sidste år.

Pensionsforretningen er i vækst og målt over de seneste 5 år, er investeringsaktiverne vokset med 19 mia. kr. svarende til 15%, og udgør 142 mia. kr. ved halvåret 2018.

Investeringsaktiver, mia. kr.

I første halvår er der opnået et afkast for den samlede pensionsforretning på 1,2% før skat. Afkastet udtrykker det gennemsnitlige afkast på tværs af pensionskoncepterne. Pensionskoncepterne har forskellige risikoprofiler, der afspejler blandt andet garantiniveau og alderssammensætning, og der er stor forskel på

afkastene. Koncepterne med ydelsesgaranti har i perioden opnået højere afkast end koncepterne uden ydelsesgaranti. Det skyldes renteafdækningen, som har bidraget positivt i perioden i kraft af et fald i de lange renter.

PenSam gruppen vil være omkostningseffektiv og konkurrencedygtig i forhold til administration af pensionsordninger. Det skal ske gennem en målrettet indsats hen imod en stadig mere rationel og effektiv indretning.

Et centralt element i denne udvikling er den planlagte ibrugtagning af den nye industriløsning for IT-forsikringsystemer mv., som over de kommende år vil medføre en yderligere reduktion af omkostningsniveauet.

De samlede administrationsomkostninger udgør 124 mio. kr. i første halvår 2018 mod 132 mio. kr. i samme periode sidste år.

Der er ligeledes fokus på en omkostningseffektiv investeringsforvaltning. Det vurderes løbende, om der er yderligere mulighed for, at PenSam gruppen kan indgå i samarbejdskonstruktioner, der kan effektivisere formueforvaltningen og dermed nedbringe investeringsomkostningerne.

Udvalgte regnskabsoplysninger (konsolideret)

Mio. kr.	Pensionskassen PenSam	PenSam Liv	Pensionsforretning i alt
Præmieindtægter	-	2.797	2.797
Udbetalinger	451	1.160	1.611
Administrationsomkostninger	11	113	124
Investeringsaktiver	26.815	114.881	141.696
Afkast i %	2,3%	1,0%	-
Afkastprocent (officielt nøgletal)	2,6%	1,0%	-
Egenkapitalforrentning	0,1%	0,9%	-

Forsikringsforretningen

PenSam Forsikring tilbyder forsikringsprodukter til arbejdsmarkedspensionsordninger i PenSam. Dette vedrører primært forsikring ved visse kritiske sygdomme.

Herudover tilbydes individuelle forsikringsprodukter til konkurrencedygtige priser, der forbedrer hverdagsøkonomien for PenSam's kunder. De individuelle produkter er traditionelle skadesforsikringer som indbo-, auto- og husforsikringer mv.

Præmieindtægter og erstatningsudgifter udgør henholdsvis 151 mio. kr. og 120 mio. kr. i første halvår 2018.

Combined ratio udgør 100,2 for perioden mod 100,9 i samme periode sidste år.

Udvalgte regnskabsoplysninger

Mio. kr	1. halvår 2018	1. halvår 2017	2017
Præmier	151	140	283
Erstatningsudgifter	120	113	241
Combined Ratio	100,2	100,9	102,4
Egenkapitalforentning	-1,2%	-0,6%	-4,3%

Bankforretningen

PenSam Bank tilbyder opsparingsprodukter til arbejdsmarkedspensionsordninger i PenSam. Herudover tilbydes prisbillige traditionelle bankprodukter, som for eksempel forbrugs-, bil- og boliglån. Dette med henblik på at forbedre kundernes hverdagsøkonomi.

Udvalgte regnskabsoplysninger

Mio. kr	1. halvår 2018	1. halvår 2017	2017
Udlån	1.099	1.031	1.044
Forretningsomfang	2.618	2.478	2.484
Nedskrivningsprocent	0,1%	0,2%	0,4%
Egenkapitalforrentning	0,4%	0,9%	1,5%

Ledelsesberetning

Periodens resultat koncernen

Periodens resultat før skat og minoritetsinteresser udgør -174 mio. kr. for koncernen mod 70 mio. kr. for samme periode sidste år.

Efter skat og minoritetsinteresser udgør periodens resultat -22 mio. kr. mod -58 mio. kr. for samme periode sidste år.

Resultat af de enkelte datterselskaber fremgår af afsnittet "Udvikling i koncernens aktiviteter".

Egenkapitalforrentning efter skat udgør -1,0% mod en egenkapitalforrentning efter skat på -3,0% ultimo 2017.

Resultatet er i overensstemmelse med forventningerne og anses som acceptabelt.

PenSam Holding, moderselskabet

Resultatet i moderselskabet er sammensat af resultaterne i datterselskaberne, administrationsomkostninger samt afkast af PenSam Holding's obligationsbeholdning.

Moderselskabets andel af periodens resultat efter skat er på -22 mio. kr. mod -58 mio. kr. for samme periode sidste år.

Udvikling i koncernens aktiviteter

PenSam Liv

Periodens resultat før skat blev 15 mio. kr. mod 36 mio. kr. for samme periode sidste år.

Resultatet er sammensat af investeringsafkast på egenkapitalens aktiver i PenSam Liv på -2 mio. kr. samt nettorisikoforretning på 17 mio. kr.

Egenkapitalen udgør 1.396 mio. kr. pr. 30. juni 2018. Periodens egenkapitalforrentning udgør 0,9% efter skat.

Bruttopræmierne i første halvår 2018 udgør 2.797 mio. kr., og er dermed på niveau med samme periode sidste år.

I første halvår 2018 har kunderne modtaget ydelser for 1.160 mio. kr. mod 1.036 mio. kr. i samme periode sidste år.

Administrationsomkostningerne udgør 113 mio. kr. pr. 30. juni 2018. Dette svarer til en gennemsnitlig omkostning pr. forsikret på 218 kr. for første halvår 2018. Dette er 18 kr. lavere i forhold til samme periode sidste år.

Der er opnået et afkast på 996 mio. kr. før pensionsafkastskat, svarende til 1,0%.

Alternative aktiver har bidraget positivt til afkastet.

Selskabets samlede investeringsaktiver udgør i alt 114.881 mio. kr. pr. 30. juni 2018.

Livsforsikringshensættelser er i 2018 steget med 1.282 mio. kr. til 97.440 mio. kr.

Selskabets solvenskapitalkrav udgør 1.522 mio. kr. pr. 30. juni 2018 mod 1.380 mio. kr. ultimo 2017.

Mio. kr	1. halvår 2018	1. halvår 2017	2017
Periodens resultat før skat	15	36	73
Investeringsaktiver	114.881	108.684	111.741
Egenkapital	1.396	1.460	1.386
Forsikringsmæssige hensættelser, i alt	101.907	94.690	100.414
Afkast i %	1,0%	2,3%	6,9%
Egenkapitalforrentning	0,9%	1,9%	4,7%

PenSam Forsikring

Periodens resultat før skat blev et underskud på 2 mio. kr. mod et underskud på 1 mio. kr. for samme periode sidste år.

Periodens resultat er sammensat af et forsikringsteknisk underskud på 0,2 mio. kr. og et underskud af investeringsvirksomhed på 1,8 mio. kr.

Bruttopræmierne udgør 151 mio. kr. og kunderne har modtaget i alt 120 mio. kr. i udbetalte erstatninger.

Selskabets combined ratio udgør pr. 30. juni 2018 100,2%.

Periodens investeringsafkast udgør 0,3 mio. kr. før omkostninger.

Egenkapitalen udgør 127 mio. kr. pr. 30. juni 2018.

Mio. kr.	1. halvår 2018	1. halvår 2017	2017
Periodens resultat før skat	-2	-1	-7
Investeringsaktiver	231	242	217
Egenkapital	127	134	129
Forsikringsmæssige hensættelser, i alt	135	125	124
Egenkapitalforrentning	-1,2%	-0,6%	-4,3%

PenSam Bank

Periodens resultat før skat blev 1 mio. kr. mod 3 mio. kr. for samme periode sidste år.

Periodens resultat er primært påvirket af negative kursreguleringer og øgede omkostninger til administration.

Periodens resultat før skat svarer til en egenkapitalforrentning før skat på 0,5%.

Egenkapitalen udgør 252 mio. kr. pr. 30. juni 2018.

Netto rente- og gebyrindtægter udgør 36 mio. kr., hvilket er 2 mio. kr. højere end samme periode sidste år.

De samlede renteindtægter udgør 34 mio. kr., og er steget med 1 mio. kr. i forhold til samme periode sidste år.

Gebyrindtægterne er på 4 mio. kr. for perioden.

Udlånet udgør 1.099 mio. kr., hvilket er en stigning på 55 mio. kr. i forhold til ultimo 2017. Udlånsvæksten for første halvår 2018 udgør 5,3%.

Indlånet udgør 1.519 mio. kr., hvilket er en stigning på 79 mio. kr. i forhold til ultimo 2017.

Bankens individuelle solvensbehov opgøres efter "8+ metoden" og suppleres med stresstest. Den udgør aktuelt 18,1% mod 19,3% pr. 30. juni 2017.

Mio. kr.	1. halvår 2018	1. halvår 2017	2017
Periodens resultat før skat	1	3	5
Udlån	1.099	1.031	1.044
Indlån	1.519	1.447	1.440
Egenkapital	252	253	254
Egenkapitalforrentning	0,4%	0,9%	1,5%

PenSam A/S

Periodens resultat blev -40 mio. kr. mod -109 mio. kr. for samme periode sidste år.

Resultatet er som forventet og som følger af beslutningen omkring outsourcing af it-drift og udvikling til KMD.

Mio. kr.	1. halvår 2018	1. halvår 2017	2017
Periodens resultat før skat	-40	-109	-157
Immaterielle aktiver	105	197	148
Egenkapital	250	318	281
Egenkapitalforrentning	-11,6%	-23,6%	-36,0%

Der vil være midlertidigt forhøjede omkostninger i form af kortere afskrivningsperiode for afskrivninger på immaterielle aktiver.

Bestyrelsens sammensætning

Der er sket følgende ændringer i bestyrelsens sammensætning:

Mona Striib er udnævnt til formand den 23. august 2018.

Thomas Enghausen er indtrådt i bestyrelsen den 1. august 2018, hvor han afløser Dennis Kristensen.

Per Hviid er udtrådt af bestyrelsen den 12. april 2018.

Øvrige forhold

Usikkerhed ved indregning og måling

Ved udarbejdelse af års- og halvårsrapporter foretages der i forbindelse med indregning og måling af visse regnskabsposter en vurdering, som omfatter skøn, som er behæftet med en vis usikkerhed. Ledelsens skøn og vurderinger vedrørende fremtidige begivenheder har indvirkning på indregning og måling af visse aktiver og forpligtelser og dermed resultatet i året og i de kommende år.

De områder, der især er forbundet med skøn er, måling af dagsværdi af unoterede finansielle instrumenter samt forpligtelser vedrørende forsikringskontrakter. Områderne er de samme som ved udarbejdelse af årsrapporten for 2017.

For PenSam Bank er skøn i væsentligt omfang relateret til værdiansættelsen af udlån og herunder sær-

ligt nedskrivninger på udlån. Nedskrivningerne på udlån består af individuelle og gruppevise nedskrivninger.

Der er redegjort for dette i noten om anvendt regnskabspraksis i årsrapporten for 2017, hvortil der henvises.

Risikooplysninger

Der henvises til beskrivelse i årsrapporten for 2017, note 30 side 71.

Begivenheder efter balancedagen

Der er i tiden fra den 30. juni 2018 til halvårsrapportens underskrivelse ikke indtruffet forhold, som efter ledelsens opfattelse har væsentlig påvirkning på koncernens økonomiske stilling.

Forventninger til hele 2018

Koncernens regnskabsmæssige resultat og udvikling i kundernes bonuspotentialer er generelt meget afhængig af udviklingen i investeringsafkastet. Der forventes fortsat et beskedent positivt afkast for 2018.

Samlet set forventer PenSam Holding et negativt resultat for 2018. Resultatet er forventeligt og kan henføres til resultatet i PenSam A/S.

Ledespåtegning

Bestyrelsen og direktionen har i dag behandlet og godkendt halvårsrapporten for 2018 for PenSam Holding A/S

Der er ikke foretaget revision eller review af halvårsrapporten.

Halvårsrapporten aflægges i overensstemmelse med Lov om finansiel virksomhed.

Det er vores opfattelse, at halvårsrapporten giver et retvisende billede af koncernens og selskabets aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 30. juni 2018 samt af resultatet af koncernens og selskabets aktiviteter for første halvår 2018.

Endvidere er det vores opfattelse, at ledelsesberetningen indeholder en retvisende redegørelse for udviklingen i koncernens og selskabets aktiviteter og økonomiske forhold samt en beskrivelse af de væsentligste risici og usikkerhedsfaktorer, som koncernen og selskabet kan påvirkes af.

Farum, den 31. august 2018

Direktion

Torsten Fels

Bestyrelse

Mona Striib, formand

Palle Nielsen, næstformand

Thomas Enghausen

Rasmus Lau Henningsen

Jan Reinmark

Birthe Ullbæk

Resultatopgørelse

1. januar - 30. juni

I t. kr.

Note	Koncernen		Moderselskabet	
	30.06.2018	30.06.2017	30.06.2018	30.06.2017
Skadesforsikring				
Bruttopræmier	150.549	139.577	-	-
Afgivne forsikringspræmier	-12.209	-10.288	-	-
Ændring i præmiehensættelsen	-2.247	-10.026	-	-
Ændring i fortjenstmargen og risikomargen	-496	8.154	-	-
Ændring i genforsikringsandel af præmiehensættelser	676	623	-	-
<i>Præmieindtægter for egen regning, i alt</i>	<i>136.271</i>	<i>128.040</i>	<i>-</i>	<i>-</i>
Udbetalte erstatninger	-120.354	-112.856	-	-
Modtaget genforsikringsdækning	6.028	4.993	-	-
Ændring i erstatningshensættelser	-8.329	-492	-	-
Ændring i risikomargen	4	-44	-	-
Ændring i genforsikringsandel af erstatningshensættelser	5.715	-938	-	-
<i>Erstatningsudgifter for egen regning, i alt</i>	<i>-116.936</i>	<i>-109.337</i>	<i>-</i>	<i>-</i>
Erhvervelsesomkostninger	-5.565	-5.369	-	-
Administrationsomkostninger	-14.757	-16.066	-	-
Provisioner og genvinstandele fra genforsikringselskaber	704	1.398	-	-
<i>Forsikringsmæssige driftsomkostninger for egen regning, i alt</i>	<i>-19.618</i>	<i>-20.037</i>	<i>-</i>	<i>-</i>
Teknisk resultat af skadesforsikring	-283	-1.334	-	-
Bruttopræmier	2.797.222	2.747.593	-	-
Afgivne forsikringspræmier	-651	-669	-	-
<i>Præmier for egen regning, i alt</i>	<i>2.796.571</i>	<i>2.746.924</i>	<i>-</i>	<i>-</i>
<i>Overført investeringsafkast for egen regning</i>	<i>994.009</i>	<i>2.158.008</i>	<i>-</i>	<i>-</i>
Pensionsafkastskat	-149.686	-319.292	-	-
Udbetalte ydelser	-1.159.768	-1.035.602	-	-
<i>Forsikringsydelse for egen regning, i alt</i>	<i>-1.159.768</i>	<i>-1.035.602</i>	<i>-</i>	<i>-</i>
Ændring i livsforsikringshensættelser	-2.021.616	-3.087.561	-	-
<i>Ændring i livsforsikringshensættelser for egen regning, i alt</i>	<i>-2.021.616</i>	<i>-3.087.561</i>	<i>-</i>	<i>-</i>
Ændring i fortjenstmargen	-210.761	-104.441	-	-
Ændring i overskudskapital	-121.655	-166.724	-	-
Erhvervelsesomkostninger	-131	-109	-	-
Administrationsindtægter	-	-	0	5.436
Administrationsomkostninger	-116.062	-122.675	-2.971	-8.470
<i>Forsikringsmæssige driftsomkostninger for egen regning, i alt</i>	<i>-116.191</i>	<i>-122.784</i>	<i>-2.971</i>	<i>-3.034</i>
Teknisk resultat af livsforsikring	10.903	68.528	-2.971	-3.034

Note	Koncernen		Moderselskabet	
	30.06.2018	30.06.2017	30.06.2018	30.06.2017
IKKE-FORSIKRINGSTEKNISK VIRKSOMHED				
<i>Teknisk resultat af skadesforsikring</i>	-283	-1.334	-	-
<i>Teknisk resultat af livsforsikring</i>	10.903	68.528	-2.971	-3.034
Indtægter fra tilknyttede virksomheder	-	-	-19.401	-55.835
Indtægter fra associerede virksomheder	9.563	30.390	-	-
Indtægter af investeringsejendomme	142.066	80.836	-	-
Renteindtægter og udbytter mv.	1.552.600	1.411.924	0	-9
Kursreguleringer	-627.499	924.869	-47	26
Renteudgifter	-44.491	-28.159	-72	-25
Administrationsomkostninger i forbindelse med investeringsvirksomhed	-185.670	-148.920	-	-
<i>Investeringsafkast, i alt</i>	<i>846.568</i>	<i>2.270.740</i>	<i>-19.521</i>	<i>-55.843</i>
Forrentning og kursregulering af skadesforsikringshensættelser	24	-245	-	-
Investeringsafkast overført til livsforsikringsvirksomhed	-994.009	-2.158.008	-	-
Andre omkostninger	-37.330	-109.714	-	-
Resultat før skat	-174.127	69.967	-22.493	-58.877
Skat	-12.897	4.432	680	669
Minoritetsinteressers andel af driftsresultat	165.211	-132.607	-	-
Periodens resultat	-21.813	-58.208	-21.813	-58.208
Totalindkomstopgørelse				
Periodens resultat	-21.813	-58.208	-21.813	-58.208
Periodens totalindkomst	-21.813	-58.208	-21.813	-58.208

Balance pr. 30. juni

Aktiver

I t. kr.

Note	Koncernen		Moderselskabet	
	30.06.2018	31.12.2017	30.06.2018	31.12.2017
Immaterielle aktiver, i alt	104.756	148.276	-	-
Materielle aktiver, i alt	7.676	8.669	-	-
<i>Investeringsejendomme, i alt</i>	4.705.114	4.778.297	-	-
Kapitalandele i tilknyttede virksomheder	-	-	2.025.108	2.050.005
Kapitalandele i associerede virksomheder	1.542.880	1.539.367	-	-
Investeringer i tilknyttede og associerede virksomheder, i alt	1.542.880	1.539.367	2.025.108	2.050.005
Kapitalandele	55.651.674	51.674.692	-	-
Investeringsforeningsandele	21.919	21.287	-	-
Obligationer	52.850.516	53.752.708	20.644	20.722
Pantesikrede udlån	496.848	718.126	-	-
Andre udlån	2.201.996	2.770.465	-	-
Indlån i kreditinstitutter	100.534	80.693	-	-
Afledte finansielle instrumenter	5.704.685	6.080.127	-	-
Andre finansielle investeringsaktiver, i alt	117.028.172	115.098.098	20.644	20.722
Investeringsaktiver, i alt	123.276.164	121.415.762	2.045.753	2.070.727
Genforsikringsandele af præmiehensættelser	4.985	4.308	-	-
Genforsikringsandele af erstatningshensættelser	11.242	5.525	-	-
Genforsikringsandele af de forsikringsmæssige hensættelser, i alt	16.227	9.833	-	-
Tilgodehavender hos forsikringstagere	2.218	5.029	0	1.354
Tilgodehavender i forbindelse med direkte forsikringskontrakter, i alt	2.218	5.029	0	1.354
Tilgodehavender hos tilknyttede virksomheder	-	-	31.681	36.672
Andre tilgodehavender	329.043	117.949	0	0
Tilgodehavender, i alt	347.488	132.811	31.682	38.026
Aktuelle skatteaktiver	95.023	84.267	680	0
Udskudte skatteaktiver	20.931	12.021	2.075	2.075
Tilgodehavende pensionsafkastskat	0	20.392	0	0
Likvide beholdninger	2.358.800	2.399.433	1.928	183
Øvrige	42.165	44.737	0	0
Andre aktiver, i alt	2.516.918	2.560.850	4.683	2.258
Tilgodehavende renter samt optjent leje	374.866	372.473	0	0
Andre periodeafgrænsningsposter	500.749	454.243	0	0
Periodeafgrænsningsposter, i alt	875.615	826.716	0	0
Aktiver, i alt	127.128.619	125.093.084	2.082.117	2.111.011

Balance pr. 30. juni

Passiver

I t. kr

Note	Koncernen		Moderselskabet	
	30.06.2018	31.12.2017	30.06.2018	31.12.2017
Aktiekapital	250.000	250.000	250.000	250.000
Overkurs ved emission	32.605	32.605	32.605	32.605
Andre henlæggelser	0	0	1.847.281	1.868.866
Overført resultat	1.797.179	1.821.177	-50.102	-47.689
Minoritetsinteresser	6.400.975	6.638.596	-	-
Egenkapital, i alt	8.480.759	8.742.378	2.079.784	2.103.782
Overskudskapital	3.572.932	3.476.748	-	-
<i>Præmiehensættelser</i>	19.142	16.898	-	-
<i>Fortjenstmargen på skadesforsikringskontrakter</i>	16.911	16.583	-	-
3 <i>Livsforsikringshensættelser</i>	97.439.736	96.157.892	-	-
<i>Fortjenstmargen på livsforsikringer og investeringskontrakter</i>	4.467.012	4.256.251	-	-
<i>Erstatningshensættelser på skadesforsikringskontrakter</i>	93.910	85.592	-	-
<i>Risikomargen på skadesforsikringskontrakter</i>	5.147	4.988	-	-
Hensættelser til forsikrings- og investeringskontrakter, i alt	102.041.858	100.538.204	-	-
Andre hensættelser	1.693	1.095	-	-
Hensatte forpligtelser, i alt	1.693	1.095	-	-
Gæld i forbindelse med genforsikring	6.498	4.497	-	-
Gæld til kreditinstitutter	6.023.338	5.560.458	-	-
Indlån	1.519.183	1.440.326	-	-
Anden gæld	5.482.014	5.328.731	2.328	7.224
Gæld, i alt	13.031.033	12.334.012	2.328	7.224
Periodeafgrænsningsposter	343	647	5	5
Passiver, i alt	127.128.619	125.093.084	2.082.117	2.111.011

1 Anvendt regnskabspraksis

2 Hoved- og Nøgletal

Egenkapitaloppgørelse

I t. kr.

Egenkapital (koncernen)	Aktiekapital	Overkurs ved emission	Overført resultat	Minoritetsinteresser*	Egenkapital i alt
Saldo 1. januar 2018	250.000	32.605	1.821.177	6.638.596	8.742.378
Ændring i regnskabspraksis jf. IFRS 9	-	-	-2.185	-	-2.185
Periodens resultat	-	-	-21.813	-	-21.813
Anden totalindkomst	-	-	0	-	0
Periodens totalindkomst	-	-	-23.998	-	-23.998
Regulering minoritetsinteresser	-	-	-	-237.621	-237.621
Saldo 30. juni 2018	250.000	32.605	1.797.179	6.400.975	8.480.759
Saldo 1. januar 2017	250.000	32.605	1.886.222	6.970.636	9.139.463
Årets resultat	-	-	-65.045	-	-65.045
Anden totalindkomst	-	-	0	-	0
Årets totalindkomst	-	-	-65.045	-	-65.045
Regulering minoritetsinteresser	-	-	-	-332.040	-332.040
Saldo 31. december 2017	250.000	32.605	1.821.177	6.638.596	8.742.378

*Minoritetsinteresser vedrører primært Kapitalforeningen PenSam Invest.

Egenkapital (moderselskabet)	Aktiekapital	Overkurs ved emission	Andre henlæggelser	Overført resultat	Egenkapital i alt
Saldo 1. januar 2018	250.000	32.605	1.868.866	-47.690	2.103.782
Ændring i regnskabspraksis jf. IFRS 9	-	-	-2.185	-	-2.185
Periodens resultat	-	-	-19.401	-2.412	-21.813
Anden totalindkomst	-	-	0	-	0
Periodens totalindkomst	-	-	-21.586	-2.412	-23.998
Saldo 30. juni 2018	250.000	32.605	1.847.281	-50.102	2.079.784
Saldo 1. januar 2017	250.000	32.605	1.928.803	-42.581	2.168.827
Årets resultat	-	-	-59.937	-5.109	-65.045
Anden totalindkomst	-	-	0	-	0
Årets totalindkomst	-	-	-59.937	-5.109	-65.045
Saldo 31. december 2017	250.000	32.605	1.868.866	-47.690	2.103.782

Noter

NOTE 1

Anvendt regnskabspraksis

Halvårsrapporten for PenSam Holding er aflagt i overensstemmelse med reglerne i Lov om finansiel virksomhed og Finanstilsynets bekendtgørelse om finansielle rapporter for forsikringselskaber og tværgående pensionskasser (Regnskabsbekendtgørelsen).

Anvendt regnskabspraksis er uændret i forhold til årsrapporten for 2017, hvortil der henvises.

Noter

I mio. kr.

NOTE 2

Hoved- og nøgletal

Resultatopgørelse	30.06.2018	30.06.2017	31.12.2017
Skadesforsikring			
Bruttopræmieindtægter	148	138	283
Bruttoerstatningsudgifter	-129	-113	-241
Forsikringsmæssige driftsomkostninger, i alt	-20	-21	-43
Resultat af afgiven forretning	1	-4	-6
<i>Forsikringsteknisk resultat af skade</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>-7</i>
<i>Afløbsresultat</i>	<i>3</i>	<i>-1</i>	<i>-6</i>
Livsforsikring			
Præmier	2.797	2.748	5.542
Forsikringsydelse	-1.160	-1.036	-2.273
Investeringsafkast før pensionsafkastskat	994	2.158	6.433
Pensionsafkastskat	-150	-319	-988
Forsikringsmæssige driftsomkostninger, i alt	-116	-123	-239
Resultat af genforsikring	-1	-1	-1
Ændring i livsforsikringshensættelser	-2.022	-3.088	-7.891
Ændring i fortjenstmargen	-211	-104	-174
Ændring i overskudskapital	-122	-167	-302
<i>Forsikringsteknisk resultat af liv</i>	<i>10</i>	<i>68</i>	<i>107</i>
Investeringsafkast, i alt	847	2.271	6.770
Overført til forsikringsvirksomhed	-994	-2.158	-6.433
Andre omkostninger	-37	-110	-158
<i>Resultat før skat</i>	<i>-173</i>	<i>71</i>	<i>279</i>
Skat	-13	4	13
Periodens resultat	-186	75	292
Minoritetsinteressers andel i driftsresultat	165	-133	-357
Moderselskabets andel af periodens resultat	-23	-58	-65
Balance	30.06.2018	30.06.2017	31.12.2017
Hensættelser til forsikrings- og investeringskontrakter, i alt	102.042	94.814	100.538
Egenkapital, i alt	8.481	9.256	8.742
heraf minoritetsinteressers andel	6.401	7.035	6.639
Aktiver, i alt	127.129	121.818	125.093

NOTE 2 (FORTSAT)**Hoved- og nøgletal**

Nøgletal i procent	30.06.2018	30.06.2017	31.12.2017
Koncernen			
Afkastprocent	0,7	2,2	6,4
Solvensdækning	194,0	178,7	182,9
Egenkapitalforrentning efter skat*	-1,0	-2,6	-3,0
Livsforsikring			
Omkostninger pr. forsikret i kr.	218	236	454
Solvensdækning	589,0	605,8	657,0
Skadesforsikring			
Bruttoerstatningsprocent	87,0	82,3	85,1
Bruttoomkostningsprocent	13,7	15,6	15,2
Combined ratio	100,2	100,9	102,4
Operating ratio	100,2	100,9	102,4
Relativt afløbsresultat	3,7	-1,1	-7,2
Bank			
Renterisiko	4,4	5,7	4,5
Udlån plus nedskrivning i forhold til indlån	74,2	72,8	74,2
Periodens nedskrivningsprocent	0,1	0,2	0,4
Periodens udlånsvækst	5,3	-0,7	0,5

Alle nøgletal er beregnet i henhold til Bekendtgørelse om finansielle rapporter for forsikrings-selskaber og tværgående pensionskasser.

* Egenkapitalen er opgjort ekskl. minoritetsinteressers andel af egenkapitalen, idet de hovedsagligt er af investeringsmæssig karakter.

Noter

I t. kr.

NOTE 3

Livsforsikringshensættelser	30.06.2018	31.12.2017	30.06.2018	31.12.2017
Forsikringsmæssige hensættelser primo	96.157.892	88.224.847	-	-
Fortjenstmargen primo	4.256.251	4.081.937	-	-
<i>Livsforsikringsmæssige hensættelser i alt primo</i>	<i>100.414.142</i>	<i>92.306.785</i>	<i>-</i>	<i>-</i>
Kollektivt bonuspotentiale primo	-12.758.707	-9.550.568	-	-
Regulering af kollektivt bonuspotentiale primo	0	36.873	-	-
Netto akkumuleret værdiregulering primo	-5.369.763	-5.558.423	-	-
<i>Retrospektive hensættelser primo</i>	<i>82.285.672</i>	<i>77.234.667</i>	<i>-</i>	<i>-</i>
Bruttopræmier	2.810.725	5.708.382	-	-
Tilskrivning af afkast	1.168.347	2.241.841	-	-
Forsikringsydelse	-1.151.050	-2.356.290	-	-
Tilbageholdt PAL vedr. året	211.018	404.881	-	-
Betalt PAL vedr. tidl. år	-404.881	-594.886	-	-
Omkostningstillæg efter tilskrivning af omkostningsbonus	-127.979	-252.742	-	-
Risikogevinst efter tilskrivning af risikobonus	187.261	-48.348	-	-
Andet	21.855	-51.832	-	-
<i>Retrospektive hensættelser ultimo</i>	<i>85.000.968</i>	<i>82.285.673</i>	<i>-</i>	<i>-</i>
Kollektivt bonuspotentiale ultimo	11.590.780	12.758.707	-	-
Fortjenstmargen ultimo	-4.467.012	-4.256.251	-	-
Brutto akkumuleret værdiregulering ultimo	5.315.000	5.369.763	-	-
Netto akkumuleret værdiregulering netto ultimo	5.315.000	5.369.763	-	-
<i>Saldo ultimo</i>	<i>97.439.736</i>	<i>96.157.892</i>	<i>-</i>	<i>-</i>
Fordelingen af hensættelser				
Rentegruppe Fleksion				
Garanterede ydelser	114.358	208.611	-	-
Individuelt bonuspotentiale	40.329.675	38.054.866	-	-
Kollektivt bonuspotentiale, rente	4.353.813	5.067.589	-	-
Kollektivt bonuspotentiale, risiko	357.007	474.327	-	-
Kollektivt bonuspotentiale, omkostning	95.806	77.370	-	-
<i>Livsforsikringshensættelser Fleksion i alt</i>	<i>45.250.659</i>	<i>43.882.763</i>	<i>-</i>	<i>-</i>
Fortjenstmargen	3.353.877	3.135.657	-	-
<i>Forsikringsmæssige hensættelser Fleksion i alt</i>	<i>48.604.537</i>	<i>47.018.420</i>	<i>-</i>	<i>-</i>

	Koncernen		Moderselskabet	
NOTE 3 (FORTSAT)				
Livsforsikringshensættelser	30.06.2018	31.12.2017	30.06.2018	31.12.2017
Rentegruppe Tradition - ugaranterede				
Garanterede ydelser	65.879	122.928	-	-
Individuelt bonuspotentiale	25.409.096	24.644.944	-	-
Kollektivt bonuspotentiale, rente	5.391.403	5.741.745	-	-
Kollektivt bonuspotentiale, risiko	357.902	412.797	-	-
Kollektivt bonuspotentiale, omkostning	45.537	35.736	-	-
<i>Livsforsikringshensættelser Tradition - ugaranterede i alt</i>	<i>31.269.817</i>	<i>30.958.150</i>	-	-
Fortjenstmargen	841.505	842.387	-	-
<i>Forsikringsmæssige hensættelser Tradition - ugaranterede i alt</i>	<i>32.111.322</i>	<i>31.800.537</i>	-	-
Rentegruppe Tradition - garanterede				
Garanterede ydelser	15.345.343	15.754.291	-	-
Kollektivt bonuspotentiale, rente	491.029	429.909	-	-
Kollektivt bonuspotentiale, risiko	50.176	36.830	-	-
Kollektivt bonuspotentiale, omkostning	1.796	2.945	-	-
Risikomargen	59.703	62.172	-	-
<i>Livsforsikringshensættelser Tradition - garanterede i alt</i>	<i>15.948.047</i>	<i>16.286.148</i>	-	-
Fortjenstmargen	181.564	186.838	-	-
<i>Forsikringsmæssige hensættelser Tradition - garanterede i alt</i>	<i>16.129.611</i>	<i>16.472.986</i>	-	-
Rentegruppe PMF				
Garanterede ydelser	4.388.643	4.402.703	-	-
Kollektivt bonuspotentiale, rente	257.267	260.970	-	-
Kollektivt bonuspotentiale, risiko	85.051	89.239	-	-
Kollektivt bonuspotentiale, omkostning	654	2.746	-	-
Risikomargen	29.765	30.141	-	-
<i>Livsforsikringshensættelser PMF alt</i>	<i>4.761.380</i>	<i>4.785.799</i>	-	-
Fortjenstmargen	90.066	91.369	-	-
<i>Forsikringsmæssige hensættelser PMF i alt</i>	<i>4.851.446</i>	<i>4.877.168</i>	-	-
Gruppeordninger				
Garanterede ydelser	106.492	118.528	-	-
Kollektivt bonuspotentiale, rente	103.340	126.504	-	-
<i>Gruppeordninger i alt</i>	<i>209.832</i>	<i>245.032</i>	-	-
Fortjenstmargen	-	-	-	-
<i>Forsikringsmæssige hensættelser gruppeordningerne i alt</i>	<i>209.832</i>	<i>245.032</i>	-	-
<i>Afkastprocent pr. rentegrupper</i>				
Afkastprocent, rentegruppe Fleksion	1,0%	8,8%	-	-
Afkastprocent, rentegruppe Tradition ugaranterede	0,8%	7,2%	-	-
Afkastprocent, rentegruppe Tradition garanterede	1,3%	2,6%	-	-
Afkastprocent, rentegruppe PMF	1,3%	0,7%	-	-

NOTE 3 (FORTSAT)	Koncernen		Moterselskabet	
	30.06.2018	31.12.2017	30.06.2018	31.12.2017
Livsforsikringshensættelser				
<i>Bonusgrader pr. rentegrupper</i>				
Bonusgrad, rentegruppe Fleksion	103,3%	105,2%	-	-
Bonusgrad, rentegruppe Tradition ugaranterede	118,9%	120,2%	-	-
Bonusgrad, rentegruppe Tradition garanterede	4,7%	4,0%	-	-
Bonusgrad, rentegruppe PMF	10,2%	10,4%	-	-
Omkostningsresultat i %.	0,0%	0,0%	-	-
Omkostningsresultat i t. kr.	14.889	20.663	-	-
Kollektivt bonuspotentiale, omkostning i t. kr.	143.793	118.797	-	-
Risikoresultat i %.	-0,2%	0,1%	-	-
Risikoresultat i t. kr.	-187.261	48.348	-	-
Kollektivt bonuspotentiale, risiko i t. kr.	850.136	1.013.193	-	-
Forrentning af kundemidler efter omkostninger før skat	1,0%	6,6%	-	-